کوردستان وڵاتی گورگەکانە.. حه یده ر عه بدولره حمان

من نیم بلێم کوردستان وڵاتی گورگەکانە، ئەوە ئەو زنجیرە پۆلیسیە پڕ لەسەرکێشیەی (میهران شیری) یە ناوی (گورگەکان) دەڵێت کوردستان پڕە لەدەیان گروپی مافیا، تەژییە لەململانێ و ش□و کوشتارو پێکداران لەنێوان خۆیاندا، لەپێناو گەیشتن بەگەنجینەیەك کەلە ژێر خاکی ئەو نیشتیمانەدا شاردراوەتەوە، دوو گروپی مافیایی سەرەکی کە هەریەکەو نیوەی نەخشەی جوگرافیای شوێنی گەنجینەکەیان لایە، ململانێ دەکەن لەسەر بە دەست هێنانی گەنجینەکەو هەموو هێزو دەسەڵاتەکانی خۆیان بەرجەستە دەکەن، بێ باکانە بەسەدان کەس لەدەستو پێوەندو بەکرێ گیراوەکانی خۆیان بەکوشت دەدەن، بۆ گەیشتن بەو مەرامە.
ئەو گەنجینەیە بۆتە هێما بۆ سەرو سامانی وڵاتێك کە هەمووان چەشنی گورگ بەخوێن هەوڵی بە دەست هێنانی بۆ دەدەن، بەمەبەستی دەست بەسەر داگرتنی کە لەشوێنێکی نادیار شاردراوەتەوەو نەخشەکەی لای ئەو مافیایانە پارێزراوە، دواتر کە گەنجینەکە دەدۆزرێتەوە ، هەوڵی ئەوەی بۆ دەدرێت ئاودیوی تورکیا بکرێت..
ئەمە هێڵی سەرەکی سیناریۆی دراماکەیەو لەپەراوێزی دا کۆمەڵێ وێنەو دیمەنی کوردستان بەرجەستە دەکات، لە ململانێی نێوان باندو چەتەو فرۆشتنی چەك و هەڵکوتانە سەر بانك، ئەو دیمەنانەن کە لەگورگەکاندا بە زەقی دیارە ، کەچی دەرهێنەر(میهران بەشیری) دەڵێت دراماکە باس لەبەرقەرار بوونی یاسا دەکات لەکوردستاندا!
ئێ خۆ ئەگەر ئەم دیاردانەی ئەو نیشانمانی دەدات بەرقەرار بوونی یاسا بێت، دەبێت پێشێڵ کردنی یاساو ناسەقامگیریەکەی چۆن بێت؟
جاران کێشەی بنەڕەتی لە بەردەم درامای کوردی و بەرهەم هێنانی پرسی دارایی بوو کە جڵەوەکەی لە دەست حکومەت بوو، بەڵام دەرهێنەرەکان ئازاد بوون لەهەڵبژاردنی هەر ب ابەتێك کە ئەوان بۆ خزمەتی درامای کوردی بەگرنگی بزانن، کەچی ئێستا دابین کردنی بودجە کێشە نیەو بەرهەم هێنەرەکان کەپرسی بازرگانی دەخەنە سەرووی هەموو شتێکەوە ، ئەوانن ئاراستەی بەرهەمەکان دیاری دەکەن و کار بۆ ئەوە دەکەن چۆن بتوانن وەك دراما تورکیەکان لەرووی فۆرم و روخسار و وێنەوە گەنجەکان راکێشن و شاشەکان بەدیمەنی بریقەدارو موزەییەف و پڕ لە فەخفەخە بڕازێننەوە، کۆمپانیاکان هان بدەن کە ب□ ب□□اوکردنەوەی کالاکانیان روو لەو کەناڵە سپۆنسەرانەی دراماکە

بکەن.
بۆیە ئامانجی سەرەکی لە بەرهەم هێنانی دراما کوردییەکانی ئەمڕۆ بەگشتی پرسە بازرگانییەکانن، ئیدی ئەو ئامانجی بازرگانییە زۆر جیایە لەو ئامانجەی جاران کە دراما دەزگەکی سیاسی و کۆمەڵایەتی و کولتووریی و نەتەوەیی بوو، بەڵام دەسەڵاتی دارایی و مەعنەوی وەك ئێستا فەراهەم نەبوو، کەچی وێڕای ئامرازە تەقلیدییەکان لەکامێراو ئامێرە هونەرییەکان و بێ دارایی، لە دراما رووکەشە پڕ لە زەغرەفەکانی ئێستاکە مەقبول تر بوو لای بینەر ..
هۆکاری بنەڕەتی ئەو مەقبولیەش لەوە دابوو کە وا بەستەیەکی تەکمەی رۆحی و هونەریی لەنێوان بینەرو درامادا هەبوو، دراما ببووە بەشێك لە ژیانی بینەرو گوزارشتی لە خەم و ئاواتەکانی دەکرد.
ئەم نموونەیەم بە نیشاندانی پەیوەندی نێوان بینەرو دراما بۆیە هێنایەوە، چونکە دیارە ئەو پەیوەندییە باوی نەماوەو بینەری کورد خەریکە متمانەی بە درامای کوردی نەمێنێ، دوای ئەوەش چەند نموونەیەکی تازەی بینی، ئیدی گەیشتە ئەو بڕوایە هێشتا زۆری ماوە درامای کوردی بکەوتە سەر پێ و بەو شێوەیە دەرکەوێ کە ئەو ئاواتی بێ دەخوازێ.
ئەوەتا لە(گورگەکان) دا چەند کۆمپانیایەکی وەکو (سامپرۆداکشن ، ئیدیکە گروپ) و کەناڵی کورد ماکس بە یەکەوە بەشدارییان کردووە لە بەرهەمهێنانی زنجیرەی درامای گورگەکان، هەموو کەرەستە سەربازییەکانی وەك چەك و تەقەمەنی و ئۆتۆمبیلی پۆلیس و ئامێرەکانی تریان بۆ دابین کراوە، جگە لە کاستێکی هونەری پرۆڤیشنال لە وێنەگرو موزیك و رووناکی و ئیکسسواراتی هەمە جۆری هونەریی، بەڵام ئایا وێڕای دابین بوونی هەموو پێداویستییە ماددی و هونەرییەکان ، ئایا دراماکە توانی ئەو سەرکەوتنە بە دەست بێنێ کە بینەر چاوەڕوانی دەکرد؟
ئەمە پرسیارەکەو بینەر خۆی وەڵامی دەداتەوەو رەنگە ئەوانیش لە گەیشتن بە وەڵامێکی دروست هاوکوف نەبن ، هەندێکیان پێیان وابێ، زنجیرەکە لەرووی فۆرم و تەکنیك و ستایلی سینەماییەوە فۆرمێکی تازەی پێشکەش بەدرامای کوردی کردووە، لەرووی ئەکشن و هەڵسوو کەوت کردن لەگەڵ دیمەنەکانی شەڕو بەکارهێنانی تەقەمەنی و فێڵی سینەمایی، ئەم هەنگاوە دەست پێشخەرییەکە بە دەرچوونی درامای کوردی لە قالبە تەقلیدییەکەی خۆی ، چونکە درامای کوردی تا ئێستا ئەزموونێکی ئەوتۆی نەبووە لەرووی درامای ئەکشن و ئەو ستایلە نوێیانەی لەگورگەکاندا بینرا.
بەڵام بەشێکیش هەن دراماکە بە درامایەکی کوردی نازانن و پێیان وایە گورگەکانیش بە دەردی دراما تەقلیدییەکانی پێشووتر دەچێت و

هیچ شوێنێ لە پێگەی درامای کوردی ناکاتەوە ، دیسان سەر لە نوێ ڕەنج بە خەسار بووین و نەمانتوانێ گرێ کوێرەی درامای کوردی بکەینەوە و لەو حاڵەتە چەق بەستووەی هەیەتی رزگاری بکەین .
لە بەر ئەوەی ئەو جۆرە درامایانە کە ئامانجی بازرگانی دەخەنە سەرووی هەموو ئامانجێکی دیکەی نەتەوەیی و نیشتیمانی و کۆمەڵایەتی نایانەوێت بابەتێك بوروژێنن کە هیچ مۆرکێکی نەتەوەیی پێوە بێت ، یا کێشەیەکی گشتی ئەو میللەتە بوروژێنن و چارەسەری بۆ دابنێن، یاخود لە نێو ئەو کولتوورە دەوڵەمەندەی کورد، بابەتێکیان بژاردە دەکرد کە کورد شانازی پێوە بکات و ئەو کولتوورە جوانەی خۆی نیشانی گەلانی دنیا بدات و ببێتە پێناسەیەك بۆ مێژووی پڕ لە سەروەری خۆی ، نەك ئافرەتی مافیای دەمانچە لە چەك هەڵکوتێتە سەر بانك و دیمەنەکانی پڕ کات لە مافیاو قومارخانەو مەیخانە.
بۆیە هەموو ئەو هونەرە پێشکەوتووەو ئامرازە تەکنیکی و مۆدێرنانە ئەگەر بۆ خزمەتی بابەتێکی کوردی بەرجەستە نەکرێت، ئەوە گەڕانەوە بۆ ستایلە تەقلیدیەکانی سەردەمی رەشو سپی بۆ باشتر دەزانرێت بۆ بینەر، چونکە بینەر پێی وایە ئەوەی لە گورگەکاندا بینی، رۆژانە بەدەرزەن لە دراما دەبلاژ کراوەکاندا دەیبینی، لەوانەی پەیوەندییان بە هونەری کوردی و کۆمەڵگای کوردییەوە نیە .
کەواتە بۆ بە تایبەتی کوردییەوە بێت و ئەو پارە زۆبەللاحەی لە کوردستانەوە بۆ تەرخان بکرێت ؟
لەوەش گەڕێ کە ئەو جۆرە درامایانە لە ناوەرۆکدا لە دەرەوەی بازنەی کۆمەڵگای کوردن ، ئەی ئەو ئاسەوارە ناشیرینە نالۆژیکی و نا واقیعیانەی بەزۆر بەسەر کۆمەڵگای کوردی دەسەپێنن و بە چەندین شێواز دەیانەوێت ناشیرینی کەن و لەو تایبەت مەندیەی خۆی بیخەنە دەرەوە؟
ئایا ناشیرین نیشاندانی کۆمەڵگایەك و لەکەدار کردنی داب و نەریت و کولتووری ، بە هەر فۆرم و شێوازێك بێت بێت لای بینەری کورد مەقبوڵە؟
لە گورگەکاندا بەپاساوی بەرقەرار بوونی یاساو نیشاندانی فیکەی چەند ئەتەمبیلێکی فریاکەوتن و دوو پۆلیس، لە ژێر وێنەی سەرۆك، کوردستان کراوە بەلانەی مافیاو باندو دزو جەردەی ئەو دنیایە، هەقیقەتی ئەو هەلومەرجە ئارام و سەقامگیریەی کوردستانیان بەشێوەیەکی قێزەوەن شێواندووە، وەك ئەوەی کوردستان تیکساسێك بێت، یان وڵاتێکی بێ یاسا.
بۆیە بینەر مافی خۆیەتی بپرسێ ئایا راستە وڵاتی ئێمە وڵاتی گورگەکانەو ئەوەی گورگەکان دەیکەن بەڕاست واقیعی ئێمەی کوردستانە؟ واقعێك کە بە پارەو هاوکاری لەجیستی کوردستان،

کوردستانی پێ ناشیرین دەکرێت ؟

پرسیاری تر ئەوەیە ئایا شێواندنی واقیعی کوردستان و شوبهاندنی بەواقعێکی ناشیرینی دەرەوە، بە مەبەستە یان بەهۆی ون بوونی ئینتیمای نەتەوەیی و نیشتیمانیە؟

ئایا پێتان وایە ئەو دراما ئەو چەکە کاریگەرە ناڕاستەوخۆیە کە بێ مۆڵەت دەچێتە ناو خێزانەکانتان کاریگەری نابێت لەسەر هزرو سلوك و پەروەردەو رەوشتی کۆمەڵایەتیتان ئاوا دەرگاتان بۆ واڵا کردووە بە ئارەزووی خۆی مناڵەکانتان فێری توندو تیژی و وڵاتەکەتان ناشیرین بکات ؟

ئایا ئەو چەند بەرهەمە شکست خواردووانەی رابووردوو نەبوونە مایەی هەڵوەستە پێکردنی بەرهەم هێنەرەکانی دراما لەکوردستاندا کە بگەنە ئەو بڕوایە، کێشەی درامای کوردی ئەمڕۆکە لەناوەرۆکە نەك تەنیا هەر فۆرم ؟

ئەگەر ئامانج سەرهەڵدانەوەو بە مۆدێرن کردنی درامای کوردییە، دەبێ لەوە بگەن کە بەدی هێنانی ئەو ئامانجە هەر تەنها بەفۆرم نابێت وەك پرۆپاگەندەی بۆ دەکرێت، ئەگەر لەدەستپێکدا بە ناوەرۆك و مۆرکێکی نەتەوەیی و نیشتیمانی دەست پێ نەکەیت و نەخشەیەکت لەبەردەست دا نەبێت بۆ ئامانجەکانت .

خۆ ئەگەر دراما پێناسەو مۆرکێکی نەتەوەیی و کۆمەڵایەتی هەڵنەگرێت و ئامانجەکانی ون کردبێت، ئەوە هەموو پێکهاتەکانی تری بەشێوەیەکی هەڕەمی لەگەڵ خۆیدا دەڕوخێنێ، ئەو کات هیچ لەتوخمەکانی دیکەی دراما، چەند ئەوەندەی ئەکتیف و پڕ لە ستاتیکا بن لەناو تەم و مژی بازنەی داخراوەکەدا ون دەبن و بەهایەکیان نامێنێ ، لەوانەش ئەکتەرەکان، هەر بۆ نموونەش ئەو ئەکتەرە خاوەن ئەزموون و بە توانایانەی لەگورگەکاندا بەشدارن، زۆربەیان هەموو توانستەکانی خۆیان بۆ بەرجەستە کردنی کاراکتەرەکانی خۆیان بەرجەستە کردووە و توانای باشیان نیشان داوە، بەڵام لەگەڵ ون بوونی ناسنامەی رەسەنی دراماکە و ئامانجەکانی ، تواناو لێهاتوویی ئەوانیش ون دەبێت .

ئەگەر دەرهێنەرێکی وەك (میهران شیری) ئەو تواناو ئەزموونەی خۆی بە بەرهەمهێنانی درامایەك تەرخان بکردایە کە خزمەتی کولتوورو باری سیاسی و کۆمەڵایەتی گەلەکەی کردایە، ئەو دەرفەتە زێڕینە بەو کوالیتە پێشکەوتووە و ستایلە سینەماییە پێشکەوتووانەوە لەدەست نەدەچوو، ئێستا درامای کوردی دەکەوتە قۆناغێکی تر .

هەمیشە دراماکانی ئێمە هەڵەی دراماکانی پێش خۆیان دووبارە دەکەنەوەو ناتوانن سوود لەهەڵەکانیان وەربگرن، هەرگیز بایەخ بە تێکست و دەق نادەن و ئەو رەگەزە بنەڕەتیە کە تەواوی توخمەکانی

دیکەی درامای لەسەر بونیات نراوە فەرامۆش دەکرێت و هیچ بایەخێکی بۆ دانا ندرێت.
دەرھێنەرێك دێت دەیەوێ بە سیناریۆیەكی رووکەش کەخۆی بەسەرپێیی دەینووسێ ، یا لەکاتی وێنە گرتندا سکێچی بۆ دەکێشێ ، ئەو بۆشاییە گەورەیە پڕ کاتەوە، کە لەپەراوێزی دا بەھایەك بۆ زمانی دراماکەو دیالۆگ نامێنێ و ھەر ئەکتەرەو بەزمانێك قسە دەکا وەك ناسر حەسەن بە(ئۆپراسیۆن بڵێت ئۆپریسۆن) دووچاری دەیان ھەڵەی زمانەوانی دەبێت، کە وەك مۆرکێكی ناشیرین بەسەر روخساری دراماکەوە دەمێنێ
..
ئەم بەکەم تەماشا کردنەی زمان و دیالۆگ لای دەرھێنەرێك ئاساییە کە پێش بیرکردنەوە لە بایەخ دان بە زمانی دراماکەی، ئەو شوێنێکی بۆ بایەخدان بە کولتووری نەتەوەیەکی بەپەراوێز خستووەو کولتووری وڵاتێکت بۆ نمایش دەکات کە لە تیکساس دەچێت، ئیدی چ گلەییەکت لەسەقەت بوونی زمان ھەیە.